

IBUSZ SÁTORTÁBOR

Aggteleken

Az iskoláskönyvek csodákat mutató képei nyomán egész nemzedékek tudtak az aggteleki barlangvilágról, mégis igen nagy azoknak a száma, akik a valóságban soha sem ismerték meg a „vén Baradlát“, a Sajó és a Boldva köze lombos erdőit, a pisztrángos patakokat, a magyar karsztot. Pedig kis hazánk annyi szépséget rejtő tájai között is előkelő helyet érdemel e vidék. Nem lehet ámulat nélkül felnézni az aggteleki barlangfeljárat felett emelkedő, odúiban ritka vörösvércsüket rejtegető sziklafalra, amelynek tövében, lent a mélyben, mintha csak a pokol lejárója lenne, nyílik a barlanghoz vezető kapu. S a kis falutól, az országút egyik hajlatában, ott a természet másik ritka tüneménye, a domboldalt borító hóféhér körengeteg, ez a valóságos karszt-tenger. Odébb, lent a völgyben az egyik dolinató, a Vörös-tó vize csillog. S közel-távol mindenütt a sok látnivaló: Szelce-pusztá, a Ménes-völgy és Jósua-völgy patakjai, ahol

vidra úszik a sebesen cikázó pisztrángok után, a tündéri Kecsvölgy, amelynek kis patakjában még rákászni is lehet, a keleméri Mohostavak, Szádvára, meg a tengerszemet utánzó jósvafői tó. S a sok-sok forrás mindenfelé!

Mindez azonban, úgy érzi az ember, csak keret. Igen, keret ahhoz, hogy a természet méltó módon koszorúzza e vidék páratlan kincsét, ezt a világszerte is ritka csodát: az **aggteleki barlangrendszert**. Mert nem egyeduralkodó többé a vén Baradla zeg-zugos folyosókból, hatalmas termekből és szebbnél-szebb cseppkőformációkból álló 22 kilométeres csodavilága. Felsorakozott melléje a Jakucs László által felfedezett gyönyörű **Béke-barlang**, az égerszögi **Szabadság**-, s az egy-egy kilométer hosszú **Vass Imre**-, és **Kossuth-barlang** is. Nemrég pedig rábukkantak a régóta keresett **Alsó-barlangra**, amelyen zúgva rohan át a Styx, a félelmetes földalatti folyó. S ezzel az **aggteleki barlangvilág** Európa legnagyobb és a földnek is egyik leghatalmasabb barlangrendszerévé vált. Már azzal is, amit eddig feltártak, hát még ami hátra van.

Bizonyára sokan vannak, akiket fogva tartott már a jósvafői Farkas-völgy panorámája. Az erdős hegyhát lombjai közül féhéren villan ki a Tengerszem-szálló, mint valami svájci nyaraló, a völgyben ott csillog a tó. Nos, közvetlenül a tó felett, árnyas fák által körülölelt kis

tisztáson sátor, sátor mellé sorakoznak. A két sátorosor között kis út, sárga kavics ropog a lábunk alatt, a tábor körül sövénykerítés és a kis kapu felett felírás: **IBUSZ sátor-tábor**. Akárki ereszkedik le a szálló teraszáról a fák között kanyargó szerpentinre a sátrakhoz, megjegyzi: no, ez jó gondolat volt. Az is! Igaz, az ötletet eredetileg a szükség érlelte meg, legyen hoi megszállni a vendégeknek, amíg az átalakítás alatt álló Tengerszem megépül. De amikor már álltak a sátrak, a kedves látvány nyomán rögtön megszületett az elhatározás, a szálló mellett ezentúl nyaranta e tábor is fel kell ütni. Legyen csak több szálláshely, jussanak olcsó üdüléshez a természetrajongók!

Ma 140—150 személy befogadására képes a kis tábor. A sátrak 8—16 személyesek. A szállóból kábelben vezették be a villanyt, amely este megvilágítja a tábor „utcáját“ és a sátrakban is kigyúl a fény. Mind-egyikben vaságyak sorakoznak, néhány emeletesen is, minden egyes ágy felszereléséhez két lepedő, fejtámla és két polkróc tartozik; tisztaság, rend mindenütt. A tábor végén külön női és férfi mosdósátor. Az erdei Robinson-életet tervezők valószínűleg nem számítottak ilyen kényelemre, mert bizony a sátrak mélyéből hóféhér fajansz mosdókagylók és vízvezeték-csapok csillognak ki, tükröz, ruhafogas — minden, ami kell. S ott, szemben a mosdókkal az a hatalmas sátor, padokkal, asztalokkal? Az meg az étkező, társalgó azok számára, akik turista módon akarnak falatozni. Persze, nem szükséges, kényelmesebb is akad. A sátorbeli szállás 8 forintjához nem kell sokat tenni, hogy főtt ételt is kapjon a turista. A szálló másodosztályú éttermében fővárosi nivójú választéka mellett turista étkezés is van: 3 forintért reggelit, 8 forintért húsos ebédet és 7 forintért húsos vacsorát is lehet kapni. A tábor végén most rendezik a csinos kis büfépavilont, tejet, cukorkát árulnak majd itt, ne keljen minden csekélységért a szállóba, vagy a faluba szaladni. S túl a büfépavilonon, az a kis napsütötte tisztás is a sátorlakóké. Ez a szabadtéri főzések és szalonasztások „terepe“.

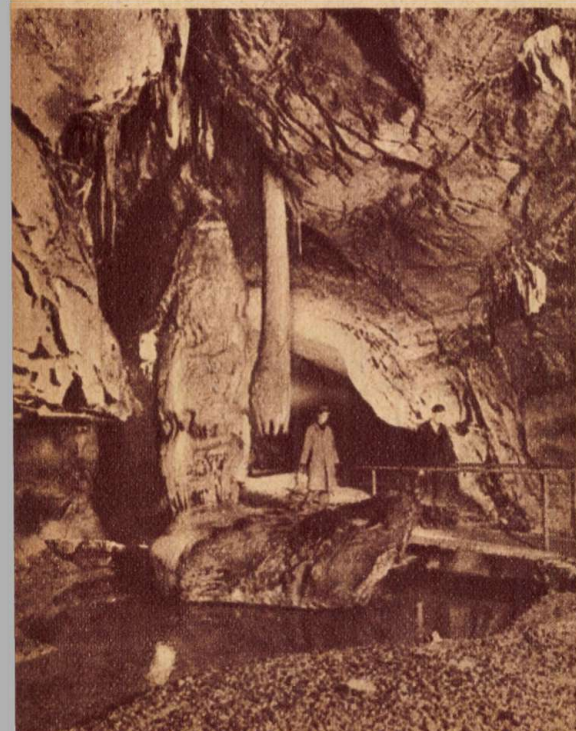
A tábor tehát kényelmes, olcsó, jól felszerelt (talán néhány fogas elkelne még a sátrakban), az IBUSZ éjjel-nappali szolgálatra őrt is alkalmazott. S ha néhány napégette, kopár helyen felvert balatonmelléki táborral hasonlítjuk össze, hát bi-

A balatoni nyaralók

és üdülők kedvelt szórakozása és sportlehetősége a

UIZIBICIKLI

Bérelhetők a Belkereskedelmi Kölcsonzó Vállalat ki-
rendeltségeinél!

zony alaposan az aggteleki javára billen a mérleg. Nem csoda azután, hogy már jó korán egész nyárra kibérelték a sátrakat.

Mert rengeteg a látogatója e vidéknek és számuk évről évre nő. Míg 1951-ben 24 ezren, 1954-ben 46 ezren, tavaly már 60 ezren csodálták meg a barlangvilágot, a különös tájat és a látogatók közül mintegy 3000 külföldi volt. Még a tengerentúlról is jöttek. S ha már itt tartunk, szólni kell néhány olyan problémáról, amely, sajnos, nagy gondot okoz. Itt van mindjárt a Béke-barlang esete. A barlang, amelynek jelentékeny részét már 1953-ban feltárták, ma sem adható át a nagyközönségnek. Betonjárdákat kellene építené, mintegy 800 méteres országúti szakaszt, bevezetni a villanyt. Mindehhez szükség lenne körülbelül 3 millió forintba. Jósvalón gyakran hangzik el az a sóhajjal vegyes panasz: ja, ha ez a barlang külföldön lenne! S ebben a szemrehányásban sok az igazság. A csehszlovákok például körülbelül a Béke-barlanggal egyidőben tarták fel a Gombaszögi barlangot, de ott rögtön betonjárdát, hidakat építettek, rejtett reflektorral emelték a barlang szépségét, turistaszálló várja a vendégeket, és ma már nagyobb az idegenforgalma, mint Aggteleknek. Arról nem is szólva, hogy a Béke-barlang antibiotikumokkal telített levegője gyógyhatású is. Ilyet csak egyet ismernek, a németországi Klutert-Höhle-t, s ott máris földalatti gyógyszanatóriumot rendeztek be az asztmás, számarkőhűgős betegeknek.

A legtöbb gond azonban a barlangvilág megközelítésével kapcsolatos. Az első számú akadály a nagyon rossz állapotban lévő úthálózat. A sajóvölgyi miskolc—putnoki aszfaltút kivételével minden útja makadám, de milyen! Olyan szakasz is van, amelyet 60 esztendeje nem javítottak meg istenigazában. Már legendaként mesélik erre fel az az egy-két év előtti esetet, amikor egy nagyobb, előkelő külföldi csoport Szalonnánál kénytelen volt visszafordulni Miskolcra, mert a gépkocsivezető nem vállalta a további túrát. Nem látszik senki különösebb szívügyének, hogy hazánk és a Föld e páratlan barlangrendszeréhez elsőrendű műutakon röptessék, a látogatókat az egymást követő, sűrűjártat autóbuszkaravánok.

De a másik probléma, az elszállítás sem akadály nélküli. Igaz, az Aggteleki Barlang-szálló szép és

tiszta épületének közös hálótermeiben 95 személyt lehet elhelyezni turistamódon és sokat segít a most már ezentúl nyaranta rendszeresen felütött sátoztábor is. De mi lenne, ha a Természetvédelmi Tanács által ma már védetté nyilvánított táj valóban nagy, nemzeti parkunkká válna és özönlene ide a látogató? Mindjárt megállna a tudomány. Mert a szálláshely Jósvalóval együtt is nagyon kevés és főleg a reprezentatív, a külföldieknek való kényelmes szálloda hiányzik. A Tengerszem-szállót ugyan 65 személyes, központi fűtéses, korszerű épületté akarják átalakítani, vagy másfél-millió forintot költ is rá az IBUSZ, de az építkezés az építővállalat vagy isten tudja kinek a jóvoltából már második esztendeje „folyik”. Nem is nagyon merik megjósolni, mikor készül el.

A problémák gyökere sokak szerint az, hogy ennek a vidéknek nincs egyetlen felelős és hozzáértő gazdája. Olyan, aki nemcsak becsüli ezt a páratlan nemzeti kincset, amit a barlangvilág és a táj jelent, hanem helyes üzleti érzéssel áldoz is érte és az ország, a külföldiek turistaparadicsomává fejleszti. Akár az elhanyagolt utakat, vagy az öt különböző gazda kezén lévő öt különféle barlangot nézzük — néhány ember lelkes erőfeszítésén túl —, ez a szellem nem igen tapasztalható. Itt van például az a gondolat, amelyet még tavaly vetett fel Jakucs László, nevezetesen az,

hogy a lengyel—csehszlovák kárpáti szerződés mintájára tegyék nemzetközivé, azaz a csehszlovákok és a magyarok számára szabadon járhatóvá Aggtelek—Jósvaló és a cseh Domica vidékét. E terv megvalósulása ötszörösére növelné a látogatók számát, politikai jelentőségéről nem is szólva. A csehszlovákok beleegyeztek, október előtt a tárgyalások is megindultak — azóta elaludt az egész ügy.

Igaz, az ország ma szegény, de ha örökre csak az „erre most nincs pénz” szemlélete érvényesül, ha nem törí át a közönyt egy hozzáértő, felelős gazda ügyes és erős keze (talán éppen az IBUSZ-t kellene gazdának megtenni), akkor egyrészt Aggtelek és környéke sohasem válik az ország és külföld joggal csodált és hozzáférhető kincsévé, másrészt néhány év távlatában olyan valutáris jövedelemtől esünk el, amelyet éppen szegénységünk nem indokol.

Cs. J.

Természetjárók!

Turista felszerelések nagy választékban már most beszerezhetők a sportszerboltokból!

**Sport, Hangszer- és Játékáru
Nagykereskedelmi Vállalat**

